

Innovation och urbana experiment: Förändrade förutsättningar för den kommunala planeringen?

Lina Berglund-Snodgrass

Just nu utgör pilotprojekt, experiment och labb såväl som bredare innovationsinitiativ inom en rad olika områden – allt ifrån naturbaserade lösningar till smart mobilitet – en framväxande del av hur städer planeras och utvecklas. Dessa initiativ kan förstås existera mot bakgrund av uppmaningar att nå hållbarhetsmål, åtstramningar i den offentliga sektorn, eller att underlätta skapandet av marknader för nya tekniska produkter och tjänster – såsom självkörande bussar eller digitala plattformsbaserade tjänster som MaaS (Mobility as a Service). I min docentföreläsning kommer jag på ett övergripande sätt diskutera om, och iså fall hur dessa initiativ förändrar den kommunala planeringens utgångspunkter såväl som planerares förutsättningar att styra i enlighet med lokala mål och/eller allmänintresset.

Med utgångspunkt i empiriska studier jag har bedrivit de senaste fem åren om urbana experiment i den kommunala planeringen inom området framtidens resande kommer jag att diskutera stabilitet och förändring i planeringen med särskilt nedslag i planeringsförutsättningar som handlar om samverkan, kunskap och risk. Jag kommer bland annat visa att samverkan i planeringen delvis tar nya former och med nya typer av aktörer, och att teknisk och forskningsbaserad kunskap får en förnyad plats i planeringen genom dessa initiativ, men att planerare inte alltid är villiga att ta de risker som initiativen påkallar. Jag kommer också att resonera kring vilka långsiktiga konsekvenser dessa förändringar kan få för planeringens legitimitet såväl som demokratiska förankring. Vidare kommer jag även att blicka framåt och peka på viktiga frågor som jag tycker förtjänar fortsatta studier. Här kommer jag både peka på behovet att bättre förstå planerares förutsättningar att styra datadriven stadsutveckling- som ofta tar formen av experiment och labb- i enlighet med allmänintresset. Jag kommer också peka på behovet av att bättre förstå hur kommunala planerare hanterar och navigerar risktagande i urbana experiment i planeringen såväl som att undersöka vilka etiska frågor som aktualiseras för planerare i spänningen mellan risktagande och stabilitet.